ਟੀ. ਤਕਾਨੋ
ਬਨਾਮ
ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ & ਅਨਜ.
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 487-488 ਆਫ 2022)
ਫਰਵਰੀ 18, 2022

[ਡਾ. ਧਨੰਜ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤੀ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਐਕਟ 1992 (ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ) – ਧਾਰਾਵਾਂ II(I), II(4), IIB, IIB(1), IIB(2), IIC ਅਤੇ 15HA – ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ (ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਕ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ 2003 (ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼) – ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 3(b), 3(c), 3(d), 4(1), 4(2)(e), 4(2)(k), 5, 6, 9, 10, 11 ਅਤੇ 12 – ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 6 – ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਲਿਸਟੇਡ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਡੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ ਐਕਟ, ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ – ਕੀ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਬੋਰਡ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ – ਇਹ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿਜਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ – ਸੰਸਥਾ/ਅਥਾਰਿਟੀ/ਏਜੰਸੀ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਜੋ ਉਤੇਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਦਾ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ – ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ – ਫਿਰ ਭਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ: (i) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਅਸਥਿਰ ਪ੍ਰਕ ਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; (ii) ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੁਲਾਸਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ (iii) ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47]

1.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਿਆ ਸਾਬਤ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾ-ਖੁਲਾਸਾ ਉਸਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤੀਜੇ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬੀ ਕੇਵਲ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਾ-ਖੁਲਾਸਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 48]

1.3 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ 9 ਅਧੀਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਉ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਉ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ/ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 49]

1.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ SEBI ਐਕਟ, SCRA ਅਤੇ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਘੁੰਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ [ਪੈਰਾ 50]

1.5 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ: (i)ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨਤਵਾਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਮਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਕ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (ii) ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਨਿਯਮ 9 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨਿਯਮ 9 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ; (iii) ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। (iv) ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਨਾਰਾ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾ-ਖੁਲਾਸਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਨਾ-ਖੁਲਾਸਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਦੋਨਾਂ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ;

(v) ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਰ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਭਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ (vi) ਜਿੱਥੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤੀਜੇ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼

ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 51]

1.7 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜੋ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 52]

ਚੰਦਰਮਾ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (1988) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1102 : [1988] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1102; ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (2010) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 255 : [2010] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 99; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੰਦਰ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1974 ਐਸ.ਸੀ. 1589 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਖੁਦੀਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜ (1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 81 : [1975] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 832; ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (1991) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 588 : [1990] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 248; ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਈ.ਸੀ.ਆਈ.ਐਲ., ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਕਰੁਣਾਕਰ (1993) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 727 : [1993] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 576; ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਐਸ ਕੇ ਸ਼ਰਮਾ (1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 364 : [1996] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 972; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਮੰਗਲਿਕ (2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 443; ਕੋਠਾਰੀ ਫਿਲਾਮੈਂਟਸ ਬਨਾਮ ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 192 : [2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 647 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1988] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1102 ਪੈਰਾ 14 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1975] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 832 ਪੈਰਾ 13 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1990] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 248 ਪੈਰਾ 35 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1993] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 576 ਪੈਰਾ 35 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1996] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 972 ਪੈਰਾ 36 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 443 ਪੈਰਾ 37 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 647 ਪੈਰਾ 38 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2010] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 99 ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1974) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 374 ਪੈਰਾ 14 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 487-488 ਦੇ 2022।

29.09.2020 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 3298 ਦੇ 2020 ਅਤੇ

22.10.2020 ਨੂੰ ਰਿਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 4780 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲ) ਨੰਬਰ 3298 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਸ਼ਿਮ ਸੂਦ, ਮਿਸ ਸ਼੍ਰੇਯਾ ਸੂਰੀ, ਮਿਸ ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਰਾਓ, ਮਿਸ ਸਵਾਤੀ ਮਿੱਤਲ, ਰਿਦਮ ਬੁਆਰੀਆ, ਸੇਨੂ ਨਿਜ਼ਾਰ, ਅਰਮਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਏਕਾਂਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਕੁਬੇਰਿੰਦਰ ਬਾਜਾਜ, ਮਿਸ ਔਰਿਕਾ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਸਮਰਥ ਮੋਹੰਤੀ, ਰਜਤ ਸਿੰਘ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੀ. ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਮਹਫੂਜ਼ ਅਹਸਨ ਨਾਜ਼ਕੀ,
ਪ੍ਰਥਵੀ ਧੀਨੇਜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਏ. ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਿਛੋਕੜ ..... 3*

ਬੀ. ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ..... 10*

ਸੀ. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ..... 16*

ਸੀ.1 ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ 16*

ਸੀ.2 ਜਾਂਚ ਸਮੱਗਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ..... 23*

ਸੀ.3. ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਛੂਟ ..... 43*

ਡੀ. ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ..... 47*

ਏ. ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਿਛੋਕੜ

1. 29 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ (ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਕ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ 2003 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 22 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਕੋਹ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਲਿਸਟੇਡ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2012-13, 2013-14 ਅਤੇ 2014-15 ਲਈ, 31 ਮਾਰਚ 2015 ਤੱਕ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

*ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੋਟ: ਮੂਲ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਨਾ ਗਿਣਤੀ

1 "ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ" ਜਾਂ “ਬੋਰਡ”

2 "ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼”

3 "ਐਮ.ਡੀ”

4 "ਸੀ.ਈ.ਓ”

5 "ਕੰਪਨੀ”

2016 ਵਿੱਚ, ਬੀ.ਐਸ.ਆਰ. & ਕੋ. ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਡੀਟਰਾਂ ਨੇ 30 ਜੂਨ, 2015 ਅਤੇ 30 ਸਤੰਬਰ, 2015 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਆਡੀਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਸ ਵਾਟਰ ਹਾਊਸ ਕੂਪਰਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ6 ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ ਨੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਆਡੀਟ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਵ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

3. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ (ਤਦ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2015-16 ਲਈ), ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘਲ (ਤਦ ਮੁੱਖ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਸੈਨੀ (ਤਦ ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 8 ਜੂਨ 2016 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘਲ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਸੈਨੀ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼–ਕਮ–ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਾਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਰਿਕੋਹ ਦੀ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸਟਰੱਕਚਰ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਟੀ. ਤਕਾਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 2015 ਤੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊਸੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ 30 ਸਤੰਬਰ, 2015 ਤੱਕ ਦੇ ਅਰਧ-ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਜੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2015-16 ਵਿੱਚ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਸਨ, ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਕਿ ਟੀ. ਤਕਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਸਨ (ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ), ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊਸੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਅਵਧੀ ਸੀਮਿਤ ਕਰਕੇ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊਸੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ., ਟੀ. ਤਕਾਨੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ।”

4. ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀਆਂ 2012-13 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਰਾਈਟ-ਆਫਸ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨਵੈਂਟਰੀ ਦੇ ਚੌਥੇ ਆਯਾਮ ਸੁਲੂਸ਼ਨਸ ਲਿਮਿਟੇਡ7 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਕਾਰਨ, ਅੰਤਰਾਲਿਆ, ਨੁਕਸਾਨ ਉੱਠਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵਧ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਪੰਜ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਨੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਐਕਟ

19928 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 12A(a), 12A(b) ਅਤੇ 12A(c) ਅਤੇ PFUTP ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ 3(b), 3(c), 3(d), 4(1), 4(2)(e), 4(2)(k) ਅਤੇ 4(2)(r) ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ SEBI ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 11(1), 11(4) ਅਤੇ 11B ਅਤੇ PFUTP ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਹੇਠਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ:

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ;

(ii) ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਆਡਿਟ ਫਰਮ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹਾ 2012-13 ਤੋਂ;

(iii) ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਆਡਿਟ ਫਰਮ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(iv) ਸੈਕਸ਼ਨਜ਼ 11, 11(4) ਅਤੇ 11 (B) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ/ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ।

5. ਆਪਣੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 6 ਜੂਨ 2018 ਅਤੇ 28 ਜੂਨ 2018 ਨੂੰ, ਅਤੇ 11 ਜੂਨ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ:

(i) ਉਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ;

(ii) ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼-ਕਮ-ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹਾ 2015-16 ਦੇ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਰਹੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ

(iii) ਵਿੱਤੀ ਟੀਮ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਆਨਾਂ ਫਿਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਰਣ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

6. 16 ਅਗਸਤ 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ9$_{SUPERSCRIPT}$, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 12 ਫਰਵਰੀ 2018 ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੱਥ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਅਣਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਣਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਅਵਧੀ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, “ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇਣਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ”। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ “ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟਿਸੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਤਸਵੀਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।” ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 30 ਸਤੰਬਰ 2018 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ 20 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪਿਪਾਰਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 25 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ10$_{SUPERSCRIPT}$ ਅੱਗੇ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੁਕਮ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 29 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ

ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:

(i) ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ;

(ii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

(iii) ਚੂੰਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਮ.ਡੀ./ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਵਿਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਾਹੀਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।

8. ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 11(1), 11(4), 11(4A), 11B(1) ਅਤੇ 11B(2) ਅਤੇ 15HA ਅਤੇ ਸੈਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਕੰਟ੍ਰੈਕਟਸ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 12A(2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 23H ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ 19 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

“... ਸ੍ਰੀ ਟੀ. ਤਾਕਾਨੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਐਫ.ਡੀ.ਐਸ.ਐਲ. ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸੌਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕੋਹ ਦੇ ਪਦ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਐਫ.ਵਾਈ. 2012-13 ਤੋਂ ਐਫ.ਵਾਈ. 2014-15 ਤੱਕ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੈਂਡੇਟ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਕੋਹ ਦੇ ਅਸਲੀ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕ੍ਰਿਪ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨੋਟਿਸੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਇਹ ਕੰਮ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. (ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ.) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2003 ਦੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ 3 (ਬੀ), (ਸੀ), (ਡੀ), 4(1) ਅਤੇ 4(2)(ਈ), (ਐਫ), (ਕੇ) ਅਤੇ (ਆਰ) ਅਤੇ ਪਿੱਛਲੇ ਲਿਸਟਿੰਗ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 49(V) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ 41(II)(ਏ) ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 4 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ ਈਮੇਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ 6 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਪੀਪਾਰਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਐਲਐਲਪੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ:

“[…] ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਿਪਾਰਾ & ਕੰਪਨੀ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ. ਨੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ (“ਸਮੱਗਰੀ”)।”

10. ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ 13 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ‘ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼’ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 9 ਅਗਸਤ 2020 ਤੱਕ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਸੌਫਟ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ

ਮੰਗ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। 4 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ੋਅ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 19 ਮਾਰਚ 2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੋਅ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਸ਼ੋਅ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ੋਅ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

12. ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 29 ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ੋਅ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ12$_{SUPERSCRIPT}$। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ੋਅ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੀ. ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

13. ਮਿਸਟਰ ਆਸ਼ਿਮ ਸੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

(i) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਮਕਾਲਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਹਨ – (i) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਿ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਇੱਕ ਸੁਣਵਾਈ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਤਾਂਘ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚਕਾਰਲਾ (i) ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪੜਾਅ ਸਮਕਾਲਿਕ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ;

(ii) ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ" ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਹਿਣ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਇੱਕ "ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ" ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(iii) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਪਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ;

(iv) ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। 19 ਮਾਰਚ 2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਈ ਹਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਐਸ.ਏ.ਟੀ. ਨੇ 29 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 427 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੋਰ, ਖੁਲਾਸਾ

ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਬਲਕਿ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨੋਟਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ;

(v) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10 ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(vi) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤਵਾਰ ਸਿੰਘ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(vii) ਖੁਦੀਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ13$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਈ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ 1956 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਐਕਟ 1979 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ;

(viii) ਜੇ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ;

(ix) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿੰਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿਵੇਕ ਦੇਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(x) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਹੁੰਚ ਬਿਨਾਂ, ਨੋਟਿਸੀ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਪਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਐਸ.ਏ.ਟੀ. ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹਰਬੰਦ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕਤਰਫਾ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਔਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ;

(xi) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਜਾਂਚ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਲਈ ਉਸ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

(xii) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸੋਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ। ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮਾਪ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਡਿਗਰੀ ਹੈ;

(xiii) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਨਮਾਨੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, (xiii) ਉਹ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਰਾਜ਼, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਅਤੇ

(xiv) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇਹ ਮੂਲ ਸਥਿਤੀ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ

ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਫਾਇਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਡਾਟਾ ਆਦਿ।

14. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ਼ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਿਯਮਾਂ 9 ਅਤੇ 10 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ। ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਸਸੀਆਰਏ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਮਝੌਤਾ। ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਅਤੇ SCRA ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹਨ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾਇਰੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮ PFUTP ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ 11 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (2), (2ਏ) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸੇਬੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ 11ਬੀ ਦੇ;

(ii) ਸੇਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸੇਬੀ ਐਕਟ, ਜਿੱਥੇ, ਦੌਰਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ, ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪੀਪਾਰਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ;

(iii) ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਓ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਆਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ;

(iv) ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ;

(v) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੰਦਰ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ14$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ15$_{SUPERSCRIPT}$);

(vi) ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਅਸਥਿਰ ਕੁਦਰਤ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਜਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਾਏਗਾ;

(vii) ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ 2005 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਡੀ), (ਈ) ਅਤੇ (ਐਚ) ਵੀ—(i) “ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮੇਤ ਵਪਾਰਕ ਭਰੋਸਾ, ਵਪਾਰ ਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਬੌਧਿਕ ਸੰਪਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੀ

ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ" ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; (ii)"(ਫਿਡਿਊਸ਼ੀਅਰੀ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ"; ਅਤੇ (iii) "ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ"; ਅਤੇ

(viii) ਯੂ.ਐਸ. ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਗੋਪਨੀਯ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਜਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਾਇਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕੰਡਕਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵੀ ਗੋਪਨੀਯ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਇਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫ੍ਰੀਡਮ ਆਫ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਪਾਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਗੋਪਨੀਯ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਘੱਟ ਇੱਛੁਕ ਹੋਣਗੇ। ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 2004/39 ਦੇ ਲੇਖ 54 ਵਿੱਚ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ।

ਸੀ. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸੀ.1 ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚਾ

15. ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 2(ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਧੋਖਾਧੜੀ' ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"2(ਸੀ) 'ਧੋਖਾਧੜੀ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਜ, ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਚੂਕ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸਾਂਝ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ—

(1) ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਣਬੂਝ ਕੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਦੀ ਛੁਪਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇ;

(2) ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਜੋ ਕਿ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(3) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਆ ਛੁਪਾਉਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ;

(4) ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਤਵ ਦੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋ; (5) ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜੋ ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਝੂਠ।

(6) ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਚੂਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਜੋਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

(7) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਰਤਾਉ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਯੁਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਛੱਡਦਾ ਹੈ,

(8) ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੇ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ।

(9) ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਜੋ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਸਰ

ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਿਆਨ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਕਰਨ।

ਅਤੇ "ਧੋਖਾਧੜੀ" ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ—

(a) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ

(b) ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ

(c) ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨਾਂ ਬਾਰੇ;

(d) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਬਲਿਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ;

16. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ II ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਆਂ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 3 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ "ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੌਦਿਆਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ" ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 4 ਜੋ "ਧੋਖਾਧੜੀ, ਮਨੋਰੰਜਕ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਆਂ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ II ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 5 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“5. ਜਿੱਥੇ ਬੋਰਡ, ਚੇਅਰਮੈਨ, ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕੋਲ ਹੈ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ -

(a) ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ;

(b) ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਕ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ (ਇਸਨੂੰ ਇੱਥੇ "ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲਕ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11C ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਨਿਯਮਨ 6 ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।17$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

176$_{\text{SUPERSCRIPT}}$. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਨਾਮਤੌਰ 'ਤੇ :

(1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2)(i) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ;

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀ (ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਧਿਅਸਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ) ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸਤਕ, ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ,

ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ;

(3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਧਿਅਸਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ;

(4) ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਅਵਧੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜੋ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸਤਕ, ਰਜਿਸਟਰ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁੜ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ :

ਹੋਰ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ;

(5) ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸਾਝੇਦਾਰ, ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਮੌਖਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨੋਟਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ :

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨੋਟਸ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(6) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਧਿਅਸਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੀ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ।

(i) ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ;

(ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ;

(iii) ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ;

(iv) ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਸਟਡੀ;

(v) ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, ਭਾਈਵਾਲਾਂ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(vi) ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਾਈ ਜਾਂਚ।

17. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 718SUPERSCRIPT ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 819SUPERSCRIPT ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਤ:

(a) ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮੰਗਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(b) ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ, ਵਿਕ□ਤ, ਬਦਲਿਆ, ਝੂਠਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਛੁਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ;

(c) ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰੀਰ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ :

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(d) ਇਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਖੋਜ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 (2 ਦੇ 1974) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

18. (1) ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 7 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

(a) ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਸਟਡੀ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 7 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ।

18. ਜਿਸ ਵਿਵਾਦ ਉੱਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਿਯਮ 9 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“9. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਨਿਯਮ 9 ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ;

(ਬੀ) ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 6 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 7 ਅਧੀਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ।

(2) ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ 1956 (1 ਦਾ 1956) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 235 ਤੋਂ 241 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਹਰ ਮੈਨੇਜਰ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਚੋਲੀਆ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਵਿਚੋਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

(3) ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਹਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ—

(ਅ) ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਤੱਕ ਹਰ ਵਾਜ਼ਬ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ;

(ਬੀ) ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਤਾਬ, ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਾਜ਼ਬ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ (ਚਾਹੇ ਉਹ ਮੈਨੂਅਲ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ;

(ਸੀ) ਅਜਿਹੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਖਾਤੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜੋ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਊਟਪ੍ਰਿੰਟਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ।

19. ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 10 ਬੋਰਡ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 10 ਅਨੁਸਾਰ:

“10. ਬੋਰਡ, ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 12 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ, ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 11 ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਹੋਰ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੋਸਟ-ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

20. ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ

ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: -

“11. (1) ਬੋਰਡ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ (1), (2), (2ਏ) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਉੱਤੇ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਤ: — (ਈ) ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੀ ਜਾਂ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਆਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸੌਦੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਵਿਛੋੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(f) ਚਿੰਤਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ।

(g) ਚਿੰਤਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ।

(h) ਚਿੰਤਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਬਣ ਸਕੇ।

(2) ਬੋਰਡ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਉਣਗੇ।

12. (1) ਬੋਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11B ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (2), (2A) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(a) ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਂ ਨਿੰਦਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ

(b) ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(c) ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਨਿਮਯ ਬੋਰਡ (ਇੰਕੁਆਇਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ) ਨਿਯਮ, 2002 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।”

21. ਨਿਯਮ 10 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਚਰਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਚਰਣ ਹੈ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਹੈ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ। ਤੀਜਾ ਹੈ ਬੋਰਡ ਦਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10 ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 9 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਅੰਗ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਹੈ ਕਿ (i) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ; (ii) ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ (iii) ਕੇਵਲ ਉਹ ਸਮਗਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੋਰਡ "ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਪਰੰਤ, ਜੇਕਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿੰਤਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ", ਨਿਯਮਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੱਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸੀ.2 ਜਾਂਚ ਸਮੱਗਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

22. ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੁੱਦੇ, ਜੋ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਿਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ, ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਪਨੀਯਤਾ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹਿੱਤ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਹਨ। ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ:

(i) ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ: ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕਾਰਜ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ।

(ii) ਨਿਆਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾ:

ਚੂੰਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ;

(iii) ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ:ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾਨ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਪਕ੍ਸ਼ਪਾਤ ਅਤੇ ਦੰਡ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸੰਸਕ□ਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ – ਸਿਦਾਂਤ ਜੋ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਜੋ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ। ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਆਇਕਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਮੂਲ ਪੱਥਰ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਣਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

23. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਪਰ ਇਹ ਵੱਡੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵੱਲ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ। ਚੂੰਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ (ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਨਿਆਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ) ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਸਿਰਫ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੂਲ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

24. ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਰਾਸਰ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਚਿਤ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

25. ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਧਾਰਾਵਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 11 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

(i) ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਨਾਇੰਸਾਫ਼ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਏ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਨਾ;NONE NONE

(ii) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨਾ;NONE NONE

(iii) ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਇੱਕ ਦਫਤਰੀ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਨਾ;NONE NONE

(iv) ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੱਖਣਾ;NONE NONE

(v) ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਨਾਇੰਸਾਫ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਵਿਛੋੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ;NONE NONE

(vi) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨਾ; ਅਤੇNONE NONE

(vii) ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੰਡਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।NONE NONE

ਧਾਰਾ 11(2) ਅਧੀਨ, ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 11(1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

26. ਧਾਰਾ 12 ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ & ਅਨੁ. [ਡਾ. ਧਨੰਜ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਨਿਯਮਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਨ 10 ਅਧੀਨ ਪਹੁੰਚੀ ਗਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਹਨ।

27. ਸੀ ਯੂ ਸਿੰਘ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਨ 10, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ:

(i) ਨਿਯਮਨ 9 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਅਤੇNONE NONE

(ii) NONEਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।NONE NONE

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬੋਰਡ ਲਈ ਉਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅੰਗ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਖੁਲਾਸਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

28. ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ 200020SUPERSCRIPT ਦੇ ਨਿਯਮ 4(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ:

“4. ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਯੋਜਨ।

(1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ, ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(2) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।" ਉਹ। (3) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਇੱਕ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।”

ਐਫ.ਈ.ਐਮ.ਏ. ਨਿਯਮ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮ 4(1) ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਿਯਮ 4(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪੜਾਅ ਅਧਿਕਰਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਨਿਯਮ 4(3) ਅਧੀਨ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਅਧੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਅਧੀਨ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਬੂਤ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਉਲੰਘਣ ਹੋਇਆ ਹੈ।

29. ਹੁਣ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਬੀ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈੱਡੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ

ਨਿਯਮ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ:

"23. ਨਿਯਮ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਨਿਯਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਰਣ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਰਣ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸੁਆਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਹੈ ਜਦ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।" ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਚਛੇਦ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 4(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਰਣ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਪੜਾਅ ਨਿਯਮ 4(1) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਅਧਿਕਰਣ ਦੌਰਾਨ, ਮੌਲਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ:

"30. ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਗਾਰੰਟੀਡ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਬੂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਕੇਸਵਰੀ ਕਾਟਨ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 65 : (1955) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 941] ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖੁਲਾਸਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੋਟ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਮੋਡ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੌਲਿਕ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਮੱਗਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੈਟਲ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਖੁਲਾਸਾ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ, ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਸਿੱਧਾਂਤਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰੋਕੇਗਾ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ (ਦੇਖੋ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਐਕਸ ਪੀ ਐਚ [1995 ਕਿ .ਬੀ. 43 : (1994) 3 ਡਬਲਿਊ.ਐਲ.ਆਰ. 1110 : (1995) 1 ਆਲ ਈ.ਆਰ. 479 (ਸੀ.ਏ.)]).

31. ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸ਼ੋ-ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪਵੇ ਕਿ ਕਿਉਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ

ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

30. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਰੂਲ 4(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"34. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦੰਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੋ-ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ, ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਜਾਂ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ।"

31. ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸੀ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ:

"36. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸੀ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਜੋ ਉਹ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਕਸਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਨਾ ਕਰੇ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਗਾਂਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"48. ਸਟੈਚਿਊਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੜਚੋਲ ਸੁਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨੋਟਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਵੀ ਸਟੈਚਿਊਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਬਹੁਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਇੱਕ-ਪਾਸੇ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਪਰਯਾਪਤ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਆਂਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

ਸੁਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

32. ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰਕ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨੋਟਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 4(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 4(1) ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਾਫੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

33. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਫੈਮਾ ਨਿਯਮ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮ 4(1) ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਰੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 4(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਕਾਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗੀ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

34. ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੰਦਰ ਟੰਡਨ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਹੋਣ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਦੋ-ਜੱਜ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

"16. ਮਿਸਟਰ ਹਾਰਡੀ ਨੇ ਅਗਲਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਨਿਪਟਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਜੋ ਮਿਸਟਰ ਹਾਰਡੀ ਸਾਨੂੰ ਦਸਣ ਜੋਗਾ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧੀਨਸਥਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਨੇ ਇੰਸਪੈਕਟਿੰਗ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਆਧਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨਸਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਖੋਜ

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

35. ਪਰ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਪੜਾਅ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦੀਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ21 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰੋਕਥਾਮਕ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚਾਰ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

“15. ਹੁਣ, ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿਰਾਸਤੀ ਖਿਲਾਫ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਇਸ ਖਾਲੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਛਾਪਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਛਾਪਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲਤਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਛਾਪਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਭਾਜਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਛਾਪਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸੌਖੀ ਕਵਾਇਦ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਛਾਪ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਛਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਇਸ ਆਪਣੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਟੀਏਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੂਲ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਈਸੀਆਈਐਲ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਕਰੁਣਾਕਰ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ:

"26. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਦਾਂਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਬੂਤਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਹੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਸਮੇਤ ਸਜ਼ਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਨਤੀਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ, ਸਮਝਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਰਗੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਉਤਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ, ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਮੱਗਰੀ ਹਨ ਪਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿ

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜੇ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ - ਚਾਹੇ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ -:

“30. [ਵੀ] ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਾਂਤਰਿਕ ਰਸਮ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਦੂ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮੁਹੱਈਆਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਣਾਮਕ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਬੇਈਮਾਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਕਸਰਤੀ ਹੱਦਾਂ ਤੱਕ ਖਿੱਚਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

31. ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੀੜਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਖਾ ਸਕੇ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਨਾ-ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਨਾ-ਸਪਲਾਈ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

36. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ$24_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਨਾ-ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਅਪਰਯਾਪਤ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਤਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਰਯਾਪਤ ਖੁਲਾਸੇ ਨੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ:

“28. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1949 ਵਿੱਚ ਰੱਸੇਲ ਬਨਾਮ ਡਿਊਕ ਆਫ ਨਾਰਫੋਕ [(1949) 1 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 109 : 65 ਟੀਐਲਆਰ 225] ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਕਿਸੇ ਸਖਤ ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [(1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405 : (1978) 2 ਐਸਸੀਆਰ 272] ) ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਣਵਾਈ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸੌਦਾ, ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। (ਦੇਖੋ ਏ.ਕੇ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 271 : 1982 ਐਸਸੀਸੀ (ਕ੍ਰਿ) 152] ਅਤੇ ਸਵਦੇਸੀ ਕਾਟਨ ਮਿਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1981) 1 ਐਸਸੀਸੀ 664].) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰਿਆਪਕ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1969) 2 ਐਸਸੀਸੀ 262] ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੰਕਸ਼ਨ (ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ) ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕਾਫੀ ਪਤਲੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਅਣਪਛਾਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ — ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨਜ਼ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਮਿਨਿਸਟਰ ਫਾਰ ਦ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ [(1984) 3 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 935 : (1984) 3 ਡਬਲਿਊਐਲਆਰ 1174 : 1985 ਏਸੀ 374, ਐਚਐਲ] ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ — ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਲਿਬਰਟੀ ਆਇਲ ਮਿਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਭਾਰਤ [(1984) 3 SCC 465]। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ [ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 311(2)] ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ. ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰ ਰਹੇ ਹਨ ਨਿਆਂ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ: ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਔਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸਿਧਾਂਤ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰ “ਨੋ ਨੋਟਿਸ”/”ਨਹੀਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਸੁਣਵਾਈ" ਅਤੇ "ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ" ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ, "ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ" ਅਤੇ "ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ"। ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ - ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਨਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਜ ਬਨਾਮ ਬਾਲਡਵਿਨ [1964 AC 40: (1963) 2 ਸਾਰੇ ER 66 : (1963) 2 WLR 935])। ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੋਵੇਗਾ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ ਅਵੈਧ - ਜਾਂ ਬੇਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ (ਕੈਲਵਿਨ ਬਨਾਮ ਕੈਰ [1980 AC 574 : (1979) 2 All ER 440 : (1979) 2 WLR 755, PC])। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਹੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਬਿਨਾਂ(ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਈਸੀਆਈਐਲ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਕਰੁਣਾਕਰ [(1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 727 : 1993 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 1184 : (1993) 25 ਏਟੀਸੀ 704]) ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਕੇ.ਐਲ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ [(1984) 1 ਐਸਸੀਸੀ 43 : 1984 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 62]) ਇਹ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ — ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ — ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਪਰਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ — ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਹਰ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ, ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਰਾਸਰ ਖਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬੀ. ਕਰੁਣਾਕਰ [(1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 727 : 1993 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 1184 : (1993) 25 ਏਟੀਸੀ 704] ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ (ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ) ਪਰ ਇਕ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ (ਭਾਵ, ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਸੁਣਵਾਈ) ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਜਰੂਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਹੈ; ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

37. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਮੰਗਲਿਕ25$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਬਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਚੰਦਰਮਾ ਤਿਵਾਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ [1987 ਸੁਪ ਐਸਸੀਸੀ 518 : 1988 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 226 : (1987) 5 ਏਟੀਸੀ 369] ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਵੇਂ ਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮੈਮੋ ਵਿੱਚ ਉਲ੍ਲੇਖਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਚਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਨਾ-ਸਪਲਾਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਂਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਤਾਮਿਲਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਐਨ. v. ਥਿਰੂ ਕੇ.ਵੀ. ਪੇਰੂਮਲ [(1996) 5 SCC 474 : 1996 SCC (L&S) 1280] ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਲਈ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਹ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੱਖਪਾਤ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ, ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। v. ਹਰਿੰਦਰ ਅਰੋੜਾ [(2001) 6 SCC 392 : 2001 SCC (L&S) 959] ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਸਪਲਾਈ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

38. ਵਿੱਚ ਕੋਠਾਰੀ ਫਿਲਾਮੈਂਟਸ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼26$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਸਟਮਜ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

26 (2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 192 ਭਾਰਤ & ਅਨਜ.

15. ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਗਲਤ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਰਦਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ...

39. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਦਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ:

(i) ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਰਣ ਦੇ ਚਰਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(ii) ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਉਚਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਪਰੀਕਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਧਿਕਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਇਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

40. ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਬੋਰਡ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 11 ਅਤੇ 12 ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਚਰਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ... ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਆਧਾਰ ਹਨ ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ/ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ

ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਇਮਾ-ਫੇਸੀ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨਸਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

.....

ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸੀ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਐਸ.ਸੀ.ਐਨ. ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਸੀ.ਐਨ. ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਬੰਧਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

41. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨਸ਼ਾਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਚਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੰਦਰ ਟੰਡਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

42. ਖੁਦੀਰਾਮ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚਾਰ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ 'ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ' ਦੇ ਮਾਨਕ ਲਈ ਦੋ-ਧਾਰੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ; ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਸਮੱਗਰੀ ਭਾਰਤ & ਅਨਜ।

ਸ਼ਾਇਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਰੁਣਾਕਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾ ਦੱਸਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦੱਸਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਨਾ-ਖੁਲਾਸੇ ਲਈ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਯ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਲਾਸਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ-ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੁੱਲ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਪਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

43. ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਾ ਦਰਸਾਏ। ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਨਾ-ਖੁਲਾਸਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਚਲਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਇਕ ਸ਼ੋ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚੂੰਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ

ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾ-ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸੀ.3. ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਅਪਵਾਦ

44. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ "ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਹਿੱਤਾਂ, ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਨਿਵੇਸ਼ ਰਣਨੀਤੀਆਂ, ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਤਰਕ, ਵਪਾਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਕਾਈਆਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਨਿਜਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ," ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਡੀ), (ਈ) ਅਤੇ (ਐਚ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਭ

ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਅਧੀਨ ਹੈ।

45. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇਕਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਪਾਲਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੇ ਵਪਾਰਾਂ ਜਾਂ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

46. ਨਟਵਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਰ ਬੋਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤੇ ਸਿਫਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

47. ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਮਾ ਫੇਸੀ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ:

(i) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਅਸਥਿਰ ਕੁਦਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(ii) ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੁਲਾਸਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ

(iii) ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

48. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾ-ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਰੋਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤੀਜੇ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਾ-ਖੁਲਾਸਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਰਣਨੀਤਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

49. ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਉ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੈਡੈਕਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੈਡੈਕਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਘੁਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ/ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

50. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. ਐਕਟ, ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ. ਅਤੇ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੌਰਾਨ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 (2) ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“(II) ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਟੀ. ਤਕਾਨੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਐਫ.ਡੀ.ਐਸ.ਐਲ. ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸੌਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕੋਹ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2012-13 ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2014-15 ਤੱਕ ਸਨ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੰਡੇਟ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਕੋਹ ਦੇ ਅਣਸੱਚੇ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਸਕਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕ੍ਰਿਪ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨੋਟਿਸੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਆਈ. (ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ.) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2003 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3 (ਬੀ), (ਸੀ), (ਡੀ), 4(1) ਅਤੇ 4(2)(ਈ), (ਐਫ), (ਕੇ) ਅਤੇ (ਆਰ) ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਲਿਸਟਿੰਗ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 (ਵੀ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ 41 (II)(ਏ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਚੂੰਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੀ.ਐਫ.ਯੂ.ਟੀ.ਪੀ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ

10 ਦੀ ਮੰਡੇਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰੋਵਿੰਗ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਡੀ. ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼

51. ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨਤਵਾਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(ii) ਬੋਰਡ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 10 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨਾਂ 11 ਅਤੇ 12 ਅਧੀਨ ਦੰਡਾਤਮਕ ਉਪਾਯ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ 9 ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ;

(iii) ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਤਿੰਨ-ਗੁਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ;

(iv) ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਰੁਣਾਕਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ;

(v) ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਰ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਰ ਭਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਅਤੇ

(vi) ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਵਾਬੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬੀ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀਜ਼ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਵੇ ਜੋ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਪਰ, ਇਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਪਕ੍ਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲਟਕਣ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਲਾਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦਾ 29 ਸਤੰਬਰ 2020 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate